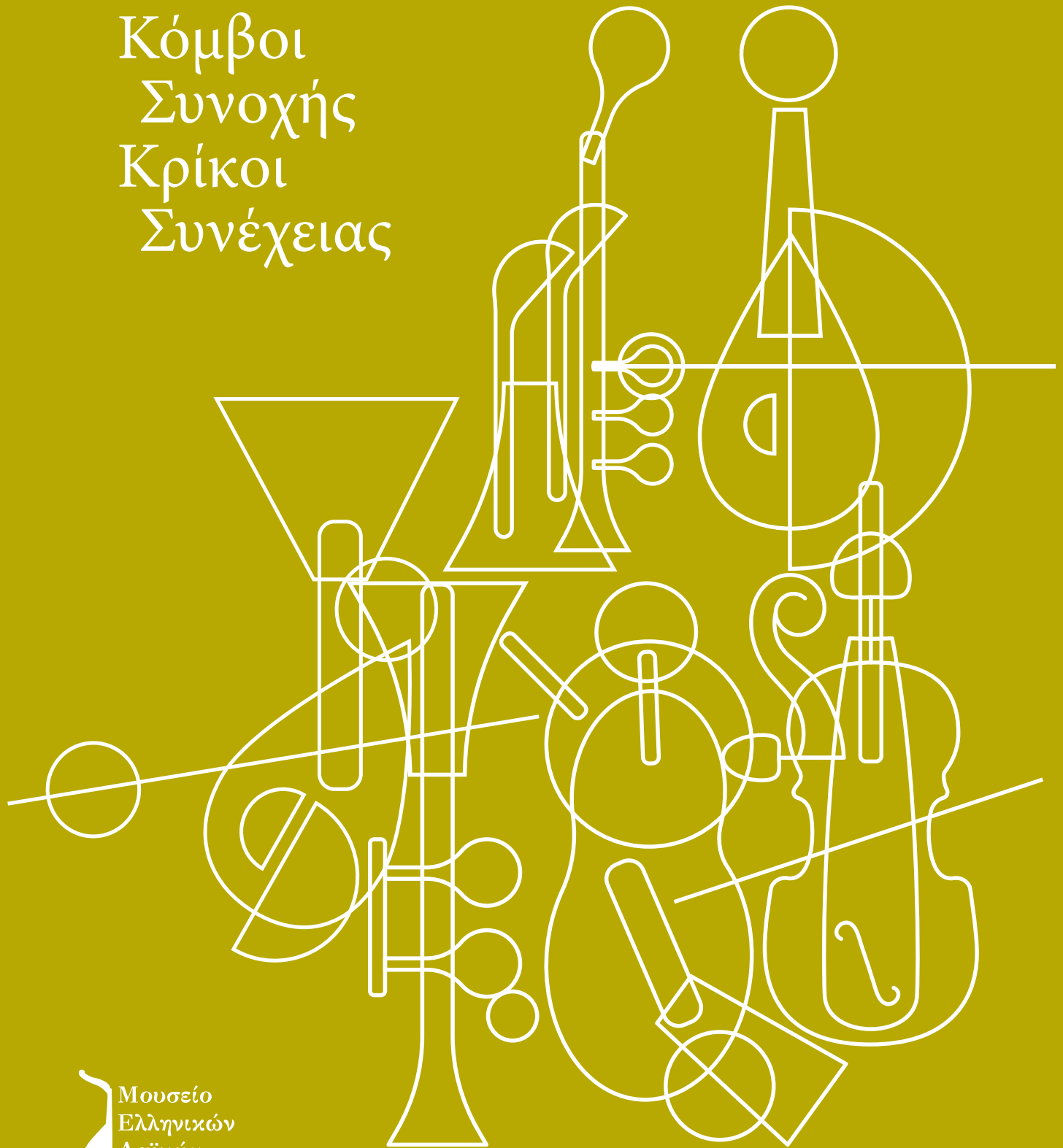

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

Κόμβοι
Συνοχής
Κρίκοι
Συνέχειας

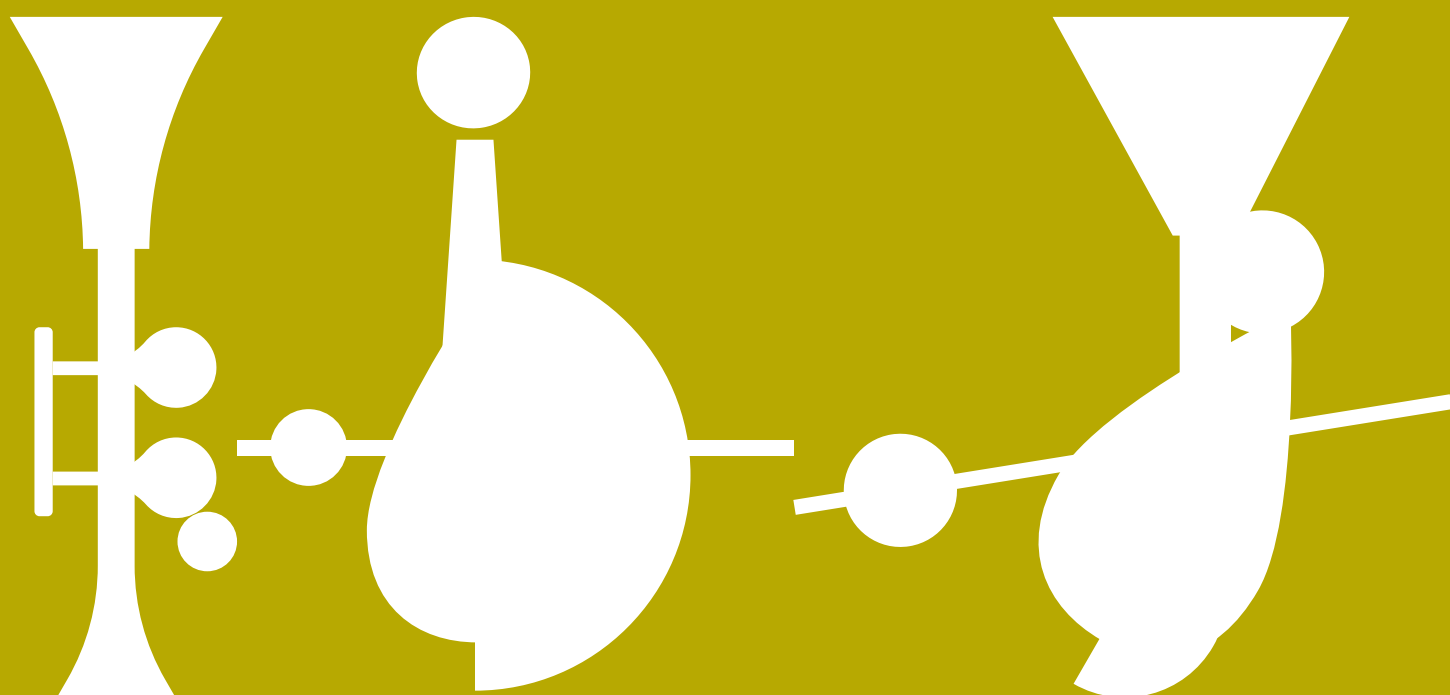
Μουσείο
Ελληνικών
Λαϊκών
Μουσικών
Οργάνων

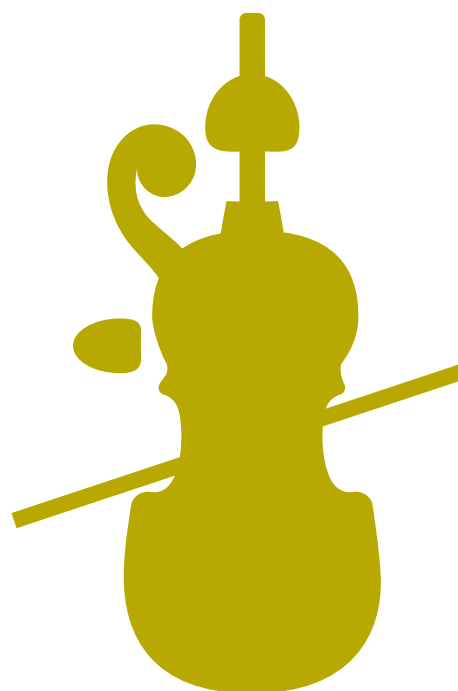
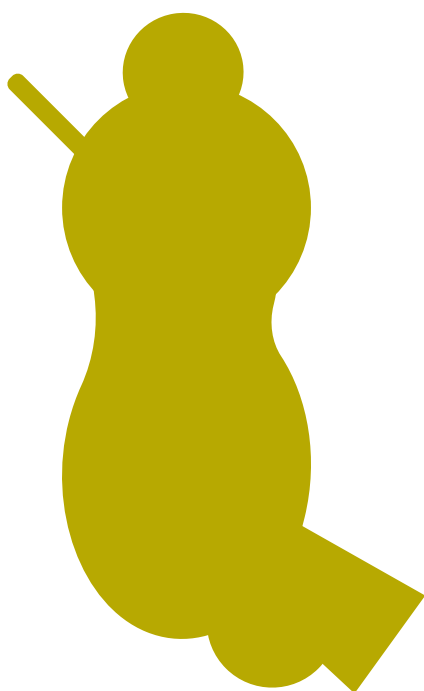
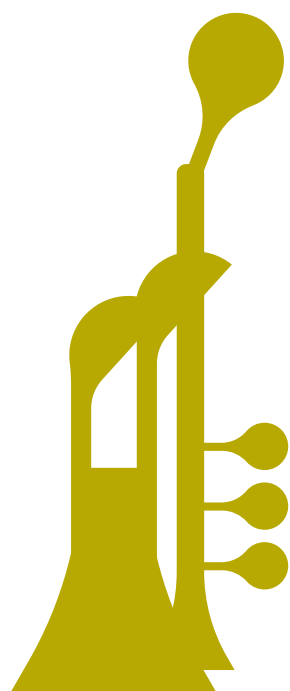
Φοίβος Ανωγειανάκης
Κέντρο Εθνομουσικολογίας

2026

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

9.7 • 13.7 • 17.7 • 16.9 • 21.9 • 25.9

Τιμώντας
τα πρόσωπα
πίσω από
τα μουσικά
όργανα

Με τον κύκλο «ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ. Κόμβοι συνοχής, Κρίκοι συνέχειας» (2026-2027), το Μουσείο στρέφει το ενδιαφέρον του στους μουσικούς, την καρδιά των τοπικών ή άλλων μουσικών μικρόκοσμων, και επιδιώκει να φωτίσει τον ρόλο τους ως κόμβων συνοχής των κοινοτήτων που εκφράζουν και υπηρετούν, αλλά και ως καλλιτεχνών με ιδιαίτερη και μοναδική συμβολή στη συνέχεια της παραδοσιακής μουσικής μέσα από την ανανέωσή της.

Οι λαϊκοί μουσικοί αποτελούν κρίκους στη μακρά αλυσίδα συνέχειας της μουσικής κληρονομιάς, ζωντανά αρχεία συλλογικής μνήμης και ταυτότητας. Δίνοντας ρυθμό σε γάμους, γλέντια, γιορτές και πανηγύρια γίνονται σημεία αναφοράς, φάροι φωτεινοί, ενισχύοντας το αίσθημα του ανήκειν.

Το Μουσείο με αφορμή και στόχο το νέο εισαγωγικό έκθεμα στη μόνιμη έκθεση, αφιερωμένο στα πρόσωπα πίσω από τα όργανα, εγκαινιάζει ένα δυναμικό διάλογο ανάμεσα στην παραδοσιακή μουσική πράξη, τους φορείς της και τη σύγχρονη μουσειακή εμπειρία. Προσεγγίζοντας τους πρωταγωνιστές με ευαισθησία και σεβασμό, τιμώντας την παρουσία τους και την προσφορά τους, τους προσκαλεί να δωρίσουν ένα από τα όργανα της μουσικής τους διαδρομής που φέρει το προσωπικό αποτύπωμα της χρήσης, της έκφρασης και της μνήμης, καταγράφοντας παράλληλα τον δικό τους λόγο. Δημιουργεί έτσι ζωντανά πολιτισμικά αρχεία που περιλαμβάνουν εκτός από τα υλικά τεκμήρια και τις μαρτυρίες των οργανοπαιχτών, ηχητικά και άλλα αρχεία, προσκαλώντας τον επισκέπτη σε μια εμπειρία συμμετοχής.

Ένα από τα πρώτα κλαρίνα του αείμνηστου Πετρο-Λούκα Χαλκιά θα εγκαινιάζε το 2025, συμβολικά, την εκθεσιακή ενότητα ανοίγοντας τον δρόμο για επόμενες δωρεές που θα εμπλουτίζουν σταδιακά τη συλλογή. Δυστυχώς ο θάνατος του δεν επέτρεψε να επιτευχθεί ο αρχικός σχεδιασμός που προέβλεπε ο ίδιος να τοποθετήσει το πρώτο του κλαρίνο στην προθήκη, σε ειδική τιμητική μουσική εκδήλωση.

Στο πλαίσιο αυτό, το Μουσείο επέλεξε να τιμήσει φέτος έξι αναγνωρισμένους μουσικούς που εκπροσωπούν διαφορετικές μουσικές κοινότητες, από την Κρήτη, το Αιγαίο, τη Δυτική Μακεδονία, την Ήπειρο, αλλά και πέρα από τους τόπους αυτούς, προσκαλώντας τους παράλληλα να δωρίσουν ένα από τα όργανα της μουσικής τους πορείας. Όλοι τους έχουν αφήσει ανεξίτηλο το στίγμα τους στη μουσική μας κληρονομιά, δημιουργώντας θαυμαστές και συμμετόχους στην μουσική τους πράξη, φίλους και μαθητές. Μεταξύ αυτών ο Πετρο-Λούκας Χαλκιάς, του οποίου θα τιμηθεί η μνήμη και η προσφορά, σε μια εκδήλωση, όπως ακριβώς είχε από κοινού σχεδιαστεί ένα χρόνο πριν.

Ισάριθμοι μουσικοί, -μαθητές, συνεργάτες, μέλη των ίδιων μουσικών οικογενειών ή/και κοινοτήτων- προσκλήθηκαν από το Μουσείο για να παρουσιάσουν με βάση τη βιωμένη εμπειρία τους, τον διακεκριμένο μουσικό της δικής τους κοινότητας. Καθένας από τους συμμετέχοντες επεξεργάστηκε, οργάνωσε και προλόγισε ένα μουσικό πρόγραμμα, αναδεικνύοντας πλευρές της μοναδικής συνεισφοράς του τιμώμενου κάθε φορά μουσικού στο μεγάλο ποτάμι της παραδοσιακής μουσικής που μας εμπεριέχει.

Βασιλική Πολυζώη

Τιμητικές μουσικές εκδηλώσεις

9.07.2026

Για τον Τάκη Μπέτζιο (Τακούλια), το κλαρίνο του Βοΐου και της Πίνδου

20:30

Για τον Τάκη Μπέτζιο μιλά ο Παναγιώτης Τουρνάς

Παίζουν οι μουσικοί: Τάκης Μπέτζιος, Βαγγέλης Μπέτζιος, Σταμάτης Μπέτζιος, Δημήτρης Μπέτζιος, Χρήστος Κουρκούτης, Αντώνης Κωστόπουλος, Νίκος Καρδογιάννης, Παναγιώτης Τουρνάς

Επιμέλεια: Παναγιώτης Τουρνάς

13.07.2026

Για τον Γιάννη Βάρδα, τον ποιητή του Λασιθιού

20:30

Για τον Γιάννη Βάρδα μιλά η Αταλάντη Μιχελογιαννάκη-Καραβελάκη

Παίζουν και συνομιλούν ποιητικά οι μουσικοί: Βαγγέλης Βαρδάκης και Κωστής Αβυσσινός

Επιμέλεια: Βαγγέλης Βαρδάκης

17.07.2026

Για τον Ψαραντώνη

Η μουσική οικογένεια, φίλοι και συνεργάτες του Ψαραντώνη

20:30

Για τον Αντώνη Ξυλούρη, τον Ψαραντώνη, μιλά ο Λουδοβίκος των Ανωγείων

Παίζουν οι μουσικοί: Νίκη Ξυλούρη (Ψαρονίκη), Λάμπης Ξυλούρης (Ψαρολάμπης), Γιώργης Ξυλούρης (Ψαρογιώργης), Ανδρέας Αρβανίτης

Συμμετέχει ο Στέλιος Πετράκης

Επιμέλεια: Γιώργης Ξυλούρης

16.09.2026

Για τον Στάθη Κουκουλάρη

Συνάδελφοι, μαθητές, φίλοι και συγγενείς του Στάθη Κουκουλάρη

20:00

Για τον Στάθη Κουκουλάρη μιλά ο Λάμπρος Λιάβας

Παίζουν τιμητικά οι μουσικοί: Γιώργος Βεντουρής, Άρης Βερύκοκκος, Νίκος Ευβοιώτης, Ιωάννης Ελένης, Βαγγέλης Καρίπης, Στέλιος Κλουβάτος, Πολυχρόνης Κορρές, Βαγγέλης Κουκουλάρης, Μάρθα Μαυροειδή, Σπύρος Μπάλιος, Ιωάννης Μπαφαλούκος, Βασίλης Μπίλης, Μανώλης Ρουφάνης, Αντώνης Τουλούπης, Κώστας Χουζούρης

Τραγουδούν: Λευτέρης Βαζαίος, Ειρήνη Βερύκοκκου, Καθολική Θαιρενού, Μανώλης Κονδύλης, Λέτα Κορρέ, Ελένη Λεγάκη, Μάρθα Μαυροειδή, Λευτέρης Μπαφαλούκος, Μαρία Σκουλά

Επιμέλεια, συντονισμός: Μάρθα Μαυροειδή

21.09.2026

Για τον Φραγκίσκο Τζιωτάκη, τον γλεντιστή της Κύθνου

20:00

Για τον Φραγκίσκο Τζιωτάκη μιλούν ο Χάρης Σαρρής και ο Βασίλης Ι. Οικονόμου

Παίζουν οι μουσικοί: Σταμάτης Γκρίελας, Σωτήρης Μαργώνης, Σταμάτης Μαυράκης, Γιώργος Παπαϊωάννου, Γιάννης Σέρβος

Μουσική επιμέλεια: Σωτήρης Μαργώνης

25.09.2026

Για τον Πετρο-Λούκα Χαλκιά, τον «Πατριάρχη» του κλαρίνου

20:00

Για τον Πετρο-Λούκα Χαλκιά μιλά ο Γιώργος Κοκκώνης

Παίζουν οι μουσικοί: Πέτρος Παπαγεωργίου, Κατερίνα Παπαμιχάλη, Γιάννης Πλαγιαννάκος, Λεωνίδας Πότσης, Νίκος Χαλκιάς, Πέτρος Χαλκιάς

Συμμετέχει τιμητικά ο ηθοποιός Τάσος Νούσιας

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Θωμάς Κωνσταντίνου

Τα κείμενα που σχολιάζουν το πρόγραμμα κάθε εκδήλωσης ανήκουν στους αντίστοιχους επιμελητές, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

*Τάκης Μπέτζιος ή «Τακούλιας», από τον Πεντάλοφο Κοζάνης. Γεννημένος στους κόλπους οικογένειας μουσικών, έμαθε από παιδί να δονεί με τον ήχο του κλαρίνου του την ψυχή όσων τον ακούν, σε κύκλους οικείους, στα πανηγύρια της πατρίδας του, κι αργότερα σε κύκλους ξένους και μακρινούς, στα πέρατα του κόσμου.**

9.07.2026

20:30

Για τον Τάκη Μπέτζιο (Τακούλια), το κλαρίνο του Βοΐου και της Πίνδου

«Ο Τάκης Μπέτζιος είναι ένας από τους αυθεντικότερους εκφραστές της παραδοσιακής μουσικής του Βοΐου και της Πίνδου. Με το κλαρίνο του, βαθιά ριζωμένο στο τοπικό ιδίωμα και στη βιωματική εμπειρία, έχει διαφυλάξει και αναδείξει έναν ήχο που δεν αποτελεί απλώς καλλιτεχνική έκφραση, αλλά ζωντανό φορέα ιστορίας, μνήμης και ταυτότητας.

Το ιδιαίτερο ηχόχρωμά του, η ερμηνευτική του συνέπεια και η βαθιά γνώση τόσο της μουσικής όσο και του κοινωνικού πλαισίου στο οποίο αυτή λειτουργεί, τον καθιστούν σημείο αναφοράς για την περιοχή -ένα σήμα κατατεθέν-, κάνοντας την παρουσία του στα τοπικά δρώμενα όχι απλώς επιθυμητή αλλά σχεδόν απαραίτητη.

Ως τραγουδιστής και συνεργάτης του, έχω την τύχη να βιώνω αυτή την ιδιαιτερότητα όχι μόνο ως ακροατής αλλά και ως συμμετοχος στη μουσική πράξη. Για μένα, ο Τάκης Μπέτζιος λειτουργεί ως δάσκαλος με την ουσιαστική έννοια του όρου: ως φορέας γνώσης, εμπειρίας και αισθητικής κατεύθυνσης. Μέσα από τη συνεργασία μας, αναδεικνύεται κάθε φορά η σημασία της λεπτομέρειας, της πιστότητας στο ύφος και της βαθιάς κατανόησης του ρεπερτορίου. Αποτελεί μια ανεξάντλητη πηγή μουσικών πληροφοριών και ταυτόχρονα ένα πρότυπο επαγγελματισμού, που υπενθυμίζει ότι η παράδοση δεν είναι στατική, αλλά ζει και εξελίσσεται μέσα από ανθρώπους που την υπηρετούν με συνέπεια και σεβασμό».

Για τον Τάκη Μπέτζιο μιλά ο μουσικολόγος και μουσικός Παναγιώτης Τουρνάς

* Από τα κείμενα του εισαγωγικού εκθέματος του Μουσείου που είναι αφιερωμένο στα «πρόσωπα πίσω από τα μουσικά όργανα»

-
- 1. Δοτσιότικο**
Παραδοσιακός οργανικός σκοπός
Δοτσικού
 - 2. Γαμπριάτικο**
Παραδοσιακός οργανικός σκοπός
Βοΐου
 - 3. Τσάμικο Πενταλόφου**
Παραδοσιακός οργανικός σκοπός
Πενταλόφου Κοζάνης
 - 4. Πότε θα 'ρθεί η άνοιξη**
Παραδοσιακό τραγούδι της Πίνδου
 - 5. Καραπατάκι**
Παραδοσιακός οργανικός σκοπός
της Πίνδου
 - 6. Λεωνίδας**
Παραδοσιακός σκοπός της Πίνδου
 - 7. Τσουρλής**
Παραδοσιακό τραγούδι της Πίνδου
 - 8. Δημητράκης**
Παραδοσιακός σκοπός Σαμαρίνας
 - 9. Λότζια**
Παραδοσιακός οργανικός σκοπός
Βοΐου
 - 10. Πού ήσουν εψές, λεβέντη μου**
Παραδοσιακό τραγούδι Γρεβενών
 - 11. Μπεράτι – Γύρισμα**
Παραδοσιακό τραγούδι Γρεβενών
 - 12. Σαμαρίνα**
Παραδοσιακό τραγούδι Σαμαρίνας

Παίζουν οι μουσικοί:

Τάκης Μπέτζιος, κλαρίνο

Ο γιος του Τάκη:

Βαγγέλης Μπέτζιος, κλαρίνο

Τα εγγόνια του Τάκη:

Σταμάτης Μπέτζιος, κλαρίνο

Δημήτρης Μπέτζιος, νταούλι

Χρήστος Κουρκούτης, τύμπανο

Αντώνης Κωστόπουλος, τρομπέτα

Νίκος Καρδογιάννης, τρομπόνι

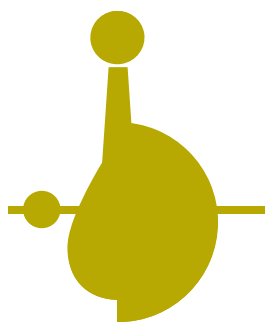
Παναγιώτης Τουρνάς, τραγούδι

Επιμέλεια: Παναγιώτης Τουρνάς

Ο Τάκης Μπέτζιος (Ταχούλιας)

Γεννήθηκε στον Πεντάλοφο της Κοζάνης, το 1955, προερχόμενος από μουσική οικογένεια. Ο παππούς του Γρηγόρης Μπέτζιος ήταν βιολιστής, ενώ ο άλλος παππούς του, Κωνσταντίνος Τσιμούλης (Τσίμος - Ντίμτσιος) -ο βασικός του δάσκαλος-, έπαιζε κλαρίνο. Δίπλα του μαθητεύει από τα δώδεκά του χρόνια, αποκτώντας βιωματικά την τέχνη του οργάνου, ενσωματώνοντας το αυθεντικό ιδίωμα της περιοχής. Η μουσική παράδοση συνεχίζεται και στην οικογένειά του, με τον πατέρα του να παίζει τρομπόνι, τον αδελφό του τρομπέτα και τον θείο του κλαρίνο. Η επαγγελματική του πορεία ξεκινά σε ηλικία 15 ετών, όταν αναλαμβάνει τον πρώτο του γάμο ως βασικό κλαρίνο στις Κυδωνιές Βοΐου.

Έχει συμπράξει με εξέχοντες σολίστες, όπως ο Βασίλης Σούκας, ο Πετρο-Λούκας Χαλκιάς, ο Σταύρος Καψάλης, έχει συμμετάσχει σε πλήθος τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών της ΕΡΤ, ενώ έχει δισκογραφήσει τα «Τραγούδια Βοΐου Δυτικής Μακεδονίας» και «Γλέντι στο Δοτσικό». Παραμένει έως σήμερα ενεργός μουσικός, υπηρετώντας την τέχνη του κλαρίνου ως γνήσιος εκφραστής της παραδοσιακής μουσικής του Βοΐου και της Πίνδου, μεταδίδοντας την τέχνη του στα παιδιά και τα εγγόνια του.

*Γιάννης Βάρδας ή Λυραρογιάννης, από τον Κρούστα Λασιθίου Κρήτης. Βοσκός, ποιητής και λυράρης, με τους στίχους του και με τη μουσική του δοξολογεί τη φύση, υμνεί τις αξίες του τόπου του και δίνει φωνή σ' ένα κόσμο αρχέγονο και παραμυθένιο...**

13.07.2026

20:30

Για τον Γιάννη Βάρδα, τον ποιητή του Λασιθιού

«Για όλους εμάς στην Ανατολική Κρήτη, που μεγαλώσαμε δίπλα σε παλαιότερους βιολάτορες και μαντινιαδόρους, και συνεχίζουμε να επικοινωνούμε μουσικά με μαντινιάδες με κάθε αφορμή, σε συντροφιάς μικρές ή μεγαλύτερες, ο Γιάννης Βάρδας είναι οδηγός, μια καθάρια πηγή που αναβλύζει από τη ρίζα της δικής μας παράδοσης και μνήμης. Βοσκός και δεινός μαντινιαδόρος είναι ένας ποιητής με σκέψη βαθιά, εσωτερικό φως, ευγένεια και λεβεντιά ταυτισμένη με ήθος. Με αυθορμητισμό, απλότητα μα και παίδεμα με τις λέξεις, τα αυτοσχέδια κρητικά δίστιχά του -μεμονωμένες μαντινιάδες ή μακροσκελείς συνθέσεις- ξεδιπλώνουν εσωτερικευμένα βιώματα, όνειρα, ελπίδες, πόθους, βάσανα, τις ροδόστρατες ή τα χάλια του έρωτα, το θάμα της αγάπης και της ομορφιάς.

Ο ποιητικός λόγος του Βάρδα είναι θεμελιωμένος στην εμπειρία του τόπου του, του Λασιθιώτικου Κρούστα, της ζωής των ανθρώπων του και την εμπειρία της ίδιας της ζωής. Με πέτρα, χώμα, νερό από τη γη του, με ποιητικούς τρόπους που παρέλαβε από τους παλιότερους, χτίζει λόγο και ήχο με ουσία κι ομορφιά. Ο Γιάννης Βάρδας είναι ένας από τους εκπροσώπους της μακραίωνης μουσικοποιητικής τέχνης της Κρήτης. Τέχνης που πυροδοτεί τη σκέψη, τα συναισθήματα, τα δικά μας βήματα...».

Για τον Γιάννη Βάρδα μιλά η φιλόλογος Αταλάντη Μιχελογιαννάκη - Καραβελάκη

* Από τα κείμενα του εισαγωγικού εκθέματος του Μουσείου που είναι αφιερωμένο στα «πρόσωπα πίσω από τα μουσικά όργανα»

1. Κοντυλιές του Στρατή Καλογερίδη
2. Βιαννίτικες κοντυλιές
3. Καρδιώτης
4. Σκοπός του Αλή Σουμάνη
5. Χαμεζανές κοντυλιές
6. Σκαλανιώτικες κοντυλιές
7. Στειακός Ερωτόκριτος
διασκευή Στρατή Καλογερίδη
8. Κρητικός χορός
9. Πεδιαδίτικες κοντυλιές
10. Καστρινές κοντυλιές
11. Πεντοζάλης
12. Αγκαλιαστός χορός
13. Νέος Πεντοζάλης
Στρατή Καλογερίδη (1883-1960)
14. Κοντυλιές του Καψιλίδη
15. Κοντυλιά Μπουχλουμπού
16. Κοντυλιά του Βαρδογιώργη

Παίζουν και συνομιλούν ποιητικά οι μουσικοί:

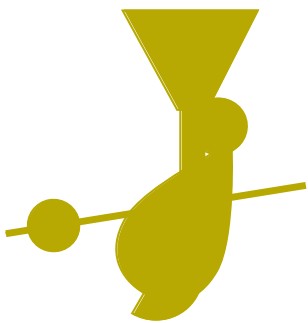
Βαγγέλης Βαρδάκης, βιολί

Κωστής Αβυσσινός, λαούτο

Επιμέλεια: Βαγγέλης Βαρδάκης

Ο Γιάννης Βάρδας

Γεννήθηκε το 1946, στον ορεινό Κρούστα Μεραμπέλλου της Ανατολικής Κρήτης, από οικογένεια κτηνοτρόφων, σε ένα τόπο που μιλούσαν με μαντινάδες. Τη λύρα την έμαθε στα δώδεκά του χρόνια από μουσικούς του τόπου του. Μουσικά και ποιητικά επηρεάστηκε βαθιά από τον μεγάλο καλλιτέχνη της λύρας Γιάννη Δερμιτζάκη ή Δερμιτζογιάννη και τον ποιητικό λόγο του Κώστα Φραγκούλη, από τη γειτονική Σητεία. Χάρη στην αγάπη για τη μουσική κληρονομιά της περιοχής του, τη συνεργασία του με το θέατρο της Δόρας Στράτου και τη Δόμνα Σαμίου, κατάφερε να διασώσει και να διαδώσει σκοπούς και χορούς που έβαιναν στη λήθη. Για τον εαυτό του προτιμά τον χαρακτηρισμό του βοσκού και του μαντιν(ι)αδολόγου παρά αυτόν του λυράρη, καθώς σταμάτησε να παίζει επαγγελματικά πολύ νωρίς, όταν άλλοι μουσικοί από την υπόλοιπη Κρήτη άρχισαν να παίζουν συστηματικά στον τόπο του. Κράτησε για τον εαυτό του «την ποίηση του λόγου», αναζητώντας και υπηρετώντας τη μουσική και το νόημα του στίχου, αντλώντας από τη μεγάλη προφορική παράδοση του κρητικού δίστιχου του οποίου αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους φορείς. Έχει εκδώσει τα βιβλία «Όμορφα που 'σαν τα χωριά» (2010) και «Στον Κρούστα ξανά ρίξε με» (2007) καθώς και τον δίσκο «Μουσικά αποθέματα» (2000).

*Αντώνης Ξυλούρης ή Ψαραντώνης, από τα Ανώγεια της Κρήτης. Γεννημένος σε τόπο σκληρό και περήφανο, με ακούσματα εμπνευσμένα από την ανεπανάληπτη κρητική φύση, λυράρης αυτοδίδακτος, τολμηρός αλλά και στοχαστικός, μπολιάζει την κρητική, τη μεσογειακή και την παγκόσμια μουσική σκηνή με ήχους εξαιρετικούς και ερμηνείες μοναδικές, απόσταγμα αρχέγονων και μαζί σύγχρονων ιστορήσεων...**

17.07.2026

20:30

Για τον Ψαραντώνη...

Η μουσική οικογένεια, φίλοι και συνεργάτες

Όλα όσα μάθαμε για τη ζωή ήταν μέσα από τη μουσική...

«Η μουσική πορεία του πατέρα μας είναι για μας τρόπος ζωής που μας έμαθε να στεκόμαστε μέσα στον κόσμο και να τον αφουγκραζόμαστε.

Το όργανο δεν ήταν απλώς εργαλείο έκφρασης, αλλά συνοδοιπόρος στη ζωή μας που κουβαλάει εμπειρίες, τόπους και ανθρώπους.

Για εμάς ο Ψαραντώνης στάθηκε καθοδηγητής και δάσκαλος, μαζί του μας συνδέει κάτι πέρα από το ότι είναι ο πατέρας μας.

Όλα αυτά που μας έλεγε παίζοντας δεν ήταν «μαθήματα» με τη στενή έννοια.

Δεν είχαμε συζητήσεις διδασκαλίας· όλα όσα μάθαμε για τη ζωή ήταν μέσα από τη μουσική.

Από αυτή τη σχέση κρατήσαμε πολλά απλά, αλλά ουσιαστικά πράγματα. Όπως:

Να μη μιλάμε όταν παίζουμε – και δεν άφηνε κανέναν να μας μιλάει όταν παίζαμε.

Να μη παίζουμε ανάμεσα από κομμάτι σε κομμάτι. Και το σπουδαιότερο: να ακούμε ο ένας τον άλλο.

Όταν κουρντίζουμε, να βάζουμε το αυτί μας πάνω στο όργανο και χαμηλόφωνα να κουρντίζουμε.

Να κοιτάζουμε και να παίζουμε με τον χορό και να εμπνεόμαστε από τον καλό χορευτή.

Ήθελε ησυχία και από το ακροατήριο αυστηρά, γιατί όπως έλεγε, η μουσική χρειάζεται χώρο για να αναπνεύσει. Θέλει τη συμμετοχή όλων για να ακουστεί. Και πολλά ακόμη.

Κι έτσι μάθαμε τον διάλογο ανάμεσα στον άνθρωπο και το όργανο, και τη σχέση του με αυτό.

Μας έμαθε να συμμετέχουμε και να ακούμε τη μουσική σαν τελετουργία.

Ο Ψαραντώνης πάντα άφηνε το στίγμα του και πήγαινε πέρα από την πεπατημένη. Το ένστικτό του τον οδηγούσε διαρκώς να βγάζει προς τα έξω κάτι που έβραζε μέσα του.

Αυτό που έβγαине ήταν κάτι ανυπότακτο, χωρίς όρια. Το ένστικτο τον οδηγούσε. Όπου κι αν έπαιζε, το κοινό συχνά χωριζόταν στα δύο: άλλοι γελούσαν αμήχανα και άλλοι έμεναν εκστασιασμένοι και τον λάτρευαν. Από το 1975 και μετά είχε γίνει φανερό πως έκανε κάτι εντελώς διαφορετικό.

Το κοινό δεν ήταν προετοιμασμένο. Γινόταν μια σύγκρουση αναμεσά στο στερεότυπο, το κατεστημένο και σ' αυτό που βλέπανε στον Ψαραντώνη. Ακούγανε κάτι νέο που όμως συγχρόνως ήταν παραδοσιακό και δεν ξέρανε πως να το αντιμετωπίσουνε. Αμφισβητήθηκε, συζητήθηκε κι αυτό ήταν μια δοκιμασία και για εμάς που παίζαμε μαζί του.

Την ίδια στιγμή χορευτές από όλη την Κρήτη αποζητούσανε να χορέψουν στη λύρα του Ψαραντώνη.

Ο παλμός του έγινε φάρος που έρχεται από τα βάθη των αιώνων και συγχρόνως άνοιγε έναν δικό του δρόμο.

Για τον καθένα μας, που παίξαμε μαζί του και ζήσαμε τον Ψαραντώνη από κοντά, τα βιώματα μας είναι μια εμπειρία μνήμης, σχέσης και παρουσίας που μας συνδέει.

Κάθε νότα, σιωπή, κάθε ψίθυρος, κάθε βρυχισμός και κάθε δοξαριά, με την έμφαση που έδινε στο τραγούδι του, είχε σχέση με αυτό το βαθύτερο νήμα που ενώνει τους ανθρώπους».

Για τον Ψαραντώνη μιλά ο Λουδοβίκος των Ανωγείων

* Από τα κείμενα του εισαγωγικού εκθέματος του Μουσείου που είναι αφιερωμένο στα «πρόσωπα πίσω από τα μουσικά όργανα»

Εμείς, τα παιδιά του Ψαραντώνη και στενοί συνεργάτες μας, συμπράττουμε σ' ένα μουσικό ταξίδι στη δισκογραφία του Ψαραντώνη, μέσα από μια επιλογή από κομμάτια που σταθήκαν ορόσημο στην πορεία του από το 1964 μέχρι σήμερα.

Παίζουν οι μουσικοί:

Νίκη Ξυλούρη (Ψαρνίκη), κρουστά - φωνή

Λάμπης Ξυλούρης (Ψαρολάμπης), μαντολίνο - φωνή

Γιώργης Ξυλούρης (Ψαρογιώργης), λαούτο - φωνή

Ανδρέας Αρβανίτης, λύρα - ασκομαντούρα

Συμμετέχει ο Στέλιος Πετράκης, λύρα

Επιμέλεια: Γιώργης Ξυλούρης

Ο Ψαραντώνης (Αντώνης Ξυλούρης)

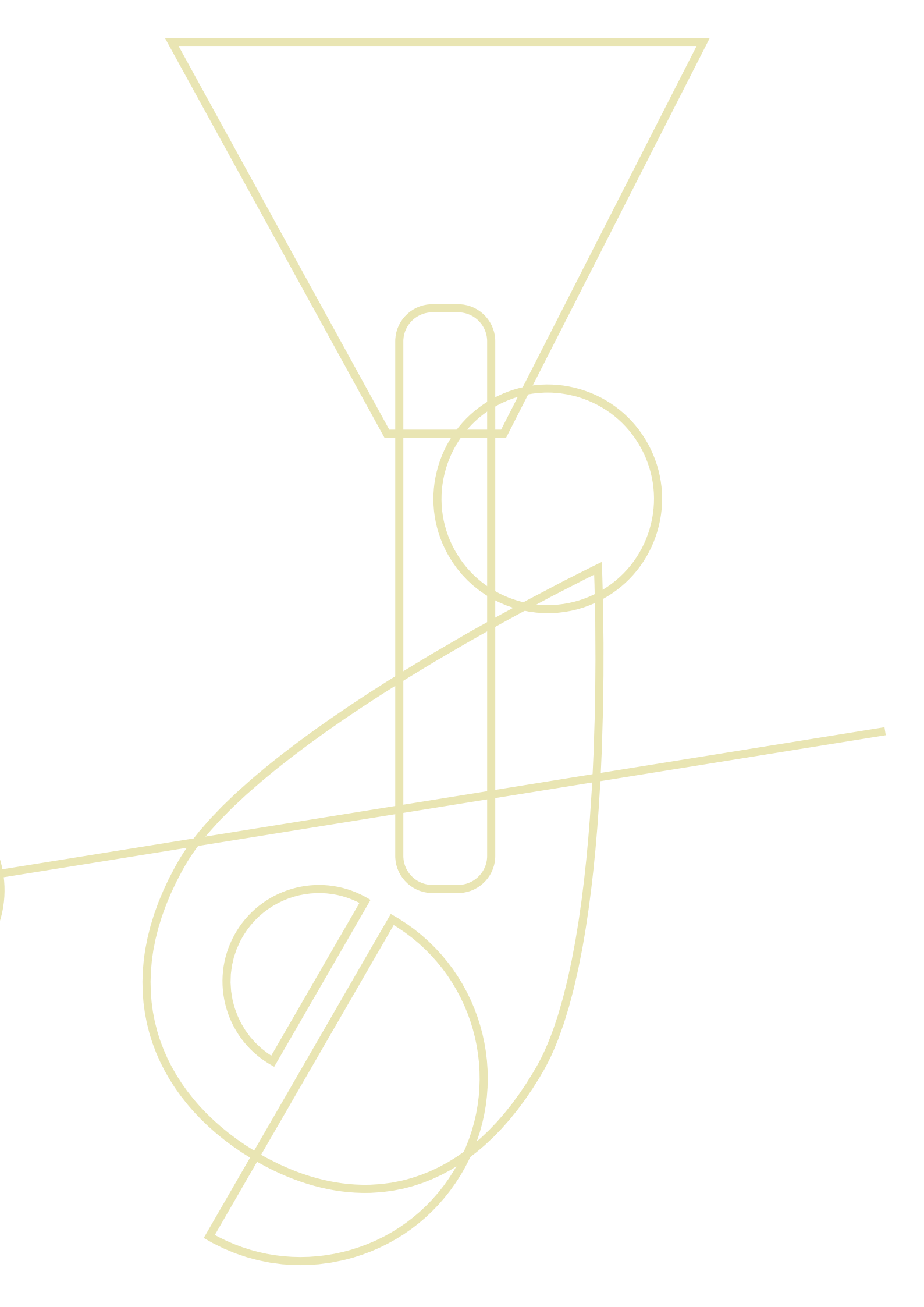
Γεννήθηκε στα Ανώγεια της Κρήτης, το 1937, και μεγάλωσε σ' ένα περιβάλλον βαθιά δεμένο με τη μουσική. Μαζί με τα αδέλφια του, τον Νίκο Ξυλούρη (Ψαρνίκο) και τον Γιάννη Ξυλούρη (Ψαρογιάννη), αποτέλεσαν μια τριάδα που σημάδεψε την ιστορία της κρητικής μουσικής. Αυτοδίδακτος λυράρης, όπως και τα αδέλφια του, ξεκίνησε να παίζει από πολύ μικρή ηλικία, αρχικά μέσα στην καθημερινότητα της υπαίθρου, τις παρέες και στη συνέχεια τους γάμους και τα γλέντια. Πολύ γρήγορα ξεχώρισε για τον ιδιαίτερο τρόπο παιξίματός του και τη χαρακτηριστική του φωνή.

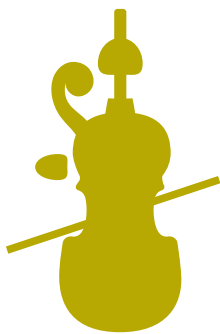
Η μουσική του αντιμετωπίζεται ως προσωπική αφήγηση και εμπειρία. Ο ήχος του συνδέθηκε με μια πιο εσωτερική, αρχέγονη σχέση με τη λύρα, όπου το όργανο γίνεται προέκταση της μνήμης, του τόπου και του ανθρώπου που το κρατά.

Με το πέρασμα των χρόνων, ο Ψαραντώνης καθιερώθηκε ως μια από τις πιο ιδιαίτερες προσωπικότητες της κρητικής μουσικής, κρατώντας ζωντανό έναν τρόπο παιξίματος που συνδυάζει παράδοση, ένταση και βαθιά προσωπική έκφραση.

Η δισκογραφική του δράση απλώνεται μέσα σε δεκαετίες ηχογραφήσεων, όπου ο αυτοσχεδιασμός και η στιγμιαία έκφραση δίνουν τον χαρακτήρα στον ήχο του.

Στην πορεία του, συνάντησε και συνεργάστηκε τόσο με μουσικούς της κρητικής παράδοσης όσο και με καλλιτέχνες από τη διεθνή μουσική σκηνή. Ο πυρήνας του έμεινε σταθερός: μια αυθεντική, ενστικτώδης σχέση με τον ήχο του τόπου του.

*Στάθης Κουκουλάρης, από τον Κινίδaro της Νάξου. Μαέστρος του βιολιού, εκφράζει με τον αυθεντικό «αφηγηματικό» ήχο του και την ερμηνευτική του δεινότητα την αγάπη του για το φως και τη μουσική του Αιγαίου.**

16.09.2026

20:00

Για τον Στάθη Κουκουλάρη Συνάδελφοι, μαθητές, φίλοι και συγγενείς

«Στο διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη «Άγιε μου Γιώργη!» ένα παιδί παίζει δίπλα στο ομώνυμο εκκλησάκι, κοντά στη θάλασσα, στη σκιά μιας γηραιάς ελιάς. Δίπλα σε έναν άλλο Άγιο Γεώργιο, στον Κινίδaro της Νάξου, ένα παιδί 13 χρονών πιάνει για πρώτη φορά ένα βιολί στα χέρια του... Τρεις μελωδίες ήταν αρκετές για να κρατήσει ένα γλέντι στο χωριό του... Χιλιάδες συναυλίες και ηχογραφήσεις μετά... αυτός ο μουσικός στέκεται μπροστά μας.

Με το βιολί και το δοξάρι του ο Στάθης Κουκουλάρης έχει διαμορφώσει πολλές γενιές μουσικών, μέσα από εκτελέσεις παραδοσιακών σκοπών που καθιέρωσαν ένα ολόκληρο ρεπερτόριο νησιώτικης μουσικής. Η βαθιά του γνώση των λαϊκών μουσικών δρόμων, το τεράστιο εύρος μουσικών κομματιών που κατέχει αλλά και η σπάνια μουσική του ευφυΐα, όπως διαφαίνεται μέσα από τους μουσικούς του αυτοσχεδιασμούς, συγκροτούν μια μοναδική μουσική προσωπικότητα, η οποία συνδιαλέγεται και διαπλάθει τις συλλογικές ταυτότητες μουσικών, ακροατών και χορευτών.

Σε αυτή τη συναυλία, συνάδελφοι, μαθητές, φίλοι και συγγενείς, τιμούμε έναν από τους σπουδαιότερους μουσικούς της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής.

Κι εμείς, σαν παιδιά παίζουμε στη σκιά ανθρώπων που αφιέρωσαν τη ζωή τους σε μία τέχνη. Δέντρο βαθύρριζο, ο Στάθης Κουκουλάρης, στεγάζει το παιχνίδι μας με το ανοιχτό του πνεύμα και το θαυματουργό δοξάρι».

Για τον Στάθη Κουκουλάρη μιλά ο Καθηγητής Εθνομουσικολογίας Λάμπρος Λιάβας

Όλοι οι μουσικοί που συμμετέχουν –συγγενείς, φίλοι, συνεργάτες και μαθητές τού Στάθη Κουκουλάρη– παίζουν τιμητικά.

Επιμέλεια, συντονισμός: Μάρθα Μαυροειδή

* Από τα κείμενα του εισαγωγικού εκθέματος του Μουσείου που είναι αφιερωμένο στα «πρόσωπα πίσω από τα μουσικά όργανα»

Α' μέρος

1. **Περιβολάρης** (βιολί Ιωάννης Ελένης)
2. **Αζιζιέ** (βιολί Μανώλης Ρουφάνης)
3. **Ροδίτικος** (βιολί Βασίλης Μπίλης)
4. **Αρτεμώνας** (βιολί Βασίλης Μπίλης, τραγούδι Λευτέρης Μπαφαλούκος)
5. **Όμορφη Δωδεκάνησο** (βιολί Βασίλης Μπίλης, τραγούδι Λευτέρης Μπαφαλούκος)
6. **Χειμαριώτικο** (βιολί Αντώνης Τουλούπης)
7. **Σε είδα και σ' αγάπησα** (βιολί Αντώνης Τουλούπης, τραγούδι Καθολική Θαρενού)
8. **Ο νέος με τα ναυτικά** (βιολί Αντώνης Τουλούπης, τραγούδι Καθολική Θαρενού)
9. **Καβοντορίτικος** (βιολί Νίκος Ευβοιώτης)
10. **Μ' αγαπάς ή όχι** (βιολί Νίκος Ευβοιώτης, τραγούδι Μαρία Σκουλά)
11. **Έρωτα Καβοντορίτη** (βιολί Νίκος Ευβοιώτης, τραγούδι Μαρία Σκουλά)
12. **Τα κλάμματα** (βιολί Άρης Βερύκοκκος)
13. **Κάθε που πάω στο χωριό** (βιολί Άρης Βερύκοκκος, τραγούδι Ειρήνη Βερύκοκκου)
14. **Μπάλος** (βιολί Άρης Βερύκοκκος, τραγούδι Ειρήνη Βερύκοκκου)
15. **Συληβριανό** (βιολί Κώστας Χουζούρης)
16. **Αμοργιανό** (βιολί Κώστας Χουζούρης, τραγούδι Μανώλης Κονδύλης)
17. **Μαράθηκα για σένανε** (βιολί Κώστας Χουζούρης, τραγούδι Μανώλης Κονδύλης)
18. **Χουζάμ** (βιολί Πολυχρόνης Κορρές)
19. **Εγώ αγάπησα** (βιολί Πολυχρόνης Κορρές, τραγούδι Λέτα Κορρέ)
20. **Όλα θα τα σβήσω απόψε** (βιολί Πολυχρόνης Κορρές, τραγούδι Λέτα Κορρέ)

21. **Πέργαμος** (βιολί Στέλιος Κλουβάτος)
22. **Πάλι στο απέναντι βουνό** (βιολί Στέλιος Κλουβάτος, τραγούδι Λευτέρης Βαζαίος)
23. **Μες στ' αφρισμένα κύματα** (βιολί Στέλιος Κλουβάτος, τραγούδι Λευτέρης Βαζαίος)
24. **Απτάλικο** (βιολί Γιάννης Μπαφαλούκος)
25. **Έλα στην άκρη του γυαλού** (βιολί Γιάννης Μπαφαλούκος, τραγούδι Ελένη Λεγάκη)
26. **Θα πάρω βόλτα τα νησιά** (βιολί Γιάννης Μπαφαλούκος, τραγούδι Ελένη Λεγάκη)

Συνοδεύει στο λαούτο ο Βαγγέλης Κουκουλάρης

Β' μέρος

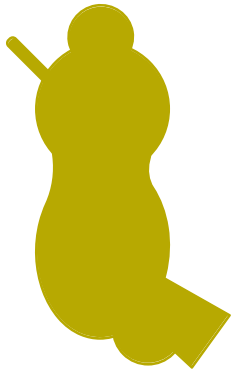
1. **Ιμιτλερίμ**
2. **Καμπαζλανί**
3. **Να το 'ξερε η μάνα σου**
4. **Αϊβαλί** Καρσιλαμάς
5. **Γιαβρί**
6. **Αϊβαλιώτικο**
7. **Τσιφτετελόμπαλος**
8. **Ίσος Δωδεκανήσου**

Στο β' μέρος παίζουν οι μουσικοί:

Στάθης Κουκουλάρης, βιολί
Βαγγέλης Κουκουλάρης, λαούτο
Σπύρος Μπάλιος, λαούτο
Μάρθα Μαυροειδή, λάφτα - τραγούδι
Γιώργος Βεντουρής, κοντραμπάσο
Βαγγέλης Καρίπης, κρουστά

Ο Στάθης Κουκουλάρης

Γεννήθηκε το 1945, στον Κινίδαρο της Νάξου. Ξεκίνησε να παίζει βιολί σε ηλικία 13 ετών. Τα πρώτα του μαθήματα τα πήρε από τον Σταμάτη Μπαρδάνη από την Απείρανθο. Όταν μετακόμισε στην Αθήνα το 1959, φοίτησε στο Ωδείο Αθηνών με δασκάλους τον Ιωσήφ και την Ελένη Μπουστίντου. Έζησε στην Αυστραλία μεταξύ 1968 και 1976 όπου εργάστηκε ως μουσικός στην ελληνική παροικία. Υπήρξε βασικός συνεργάτης του Σίμωνα Καρρά, ηχογραφώντας στις ραδιοφωνικές του εκπομπές. Συνεργάστηκε με σημαντικούς νησιώτες και δημοτικούς τραγουδιστές σε περισσότερες από 5000 ηχογραφήσεις. Έχει ηχογραφήσει τρεις προσωπικούς δίσκους: «Ιστορία της Ελληνικής Μουσικής: βιολί», «Από τη Μικρασία στο Αιγαίο» και «Το νησί μου θα θυμάμαι». Είναι πατέρας του λαουτιέρη Βαγγέλη Κουκουλάρη και της τραγουδίστριας Νίκης Κουκουλάρη.

*Φραγκίσκος Τζιωτάκης, από την Κύθνο. Γιος μωλών και βιολιτζή, κουρέας και βιολιτζής αρχικά και ο ίδιος, άνοιξε τα φτερά του και από το φτωχικό κυκλαδίτικο νησί του πέταξε μακριά για να κερδίσει τον τίτλο του πατριάρχη της τσαμπούνας...**

21.09.2026

20:00

Για τον Φραγκίσκο Τζιωτάκη, τον γλεντιστή της Κύθνου

«Πρόκειται για τον ορισμό του μερακλή και του δοτικού ανθρώπου!

Μεγάλωσε μέσα στη μουσική παράδοση του νησιού του, μαθητεύοντας από πολύ νωρίς πλάι στον πατέρα του, τον Κωστάκη τον Μωλώνά, τσαμπουνιέρη και βιολιτζή, και συμμετέχοντας στα γλέντια και στα πανηγύρια της ιδιαίτερης πατρίδας του. Ερχόμενος στην Αθήνα και δουλεύοντας ως κουρέας πια, ανακαλύπτεται τη δεκαετία του 1950 από τον Σίμωνα Καρά και τη Δόρα Στράτου, για να μυήσει, με το βιολί και την τσαμπούνα του, το κοινό του ραδιοφώνου και του θεάτρου στη μουσική παράδοση της Κύθνου και των Κυκλάδων.

Ακάματος έως σήμερα, έχει διαδραματίσει κομβικό ρόλο στις Συναντήσεις Λαϊκών Πνευστών που διοργανώνει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σε συνεργασία με το Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων και το Πανεπιστήμιο Αθηνών, συμβάλλοντας καθοριστικά στη μεταλαμπάδευση της παράδοσης της τσαμπούνας –αλλά και του βιολιού– στη νεότερη γενιά μουσικών.

Παραμένει σταθερά παρών σε κάθε συνάντηση νέων τσαμπουνιέρηδων και φίλων της τσαμπούνας στην Αθήνα. Πάντα πρόθυμος να μοιραστεί τη γνώση και την εμπειρία του, αλλά και να χορέψει χωρίς όρους και όρια σε κάθε μέρος που έχει στηθεί χορός στη μεγάλη πόλη: από πατινάδες σε πεζοδρόμους του Κέντρου των Αθηνών, μέχρι νεότευκτα αστικά πανηγύρια και γλέντια σε αυτοδιαχειριζόμενα στέκια στα Εξάρχεια!...

Όλοι τον θυμόμαστε να χορεύει με την αγαπημένη του κυρα-Ρήνη, τη σύντροφο της ζωής του...

Για όλους εμάς, ο Φραγκίσκος Τζιωτάκης δεν είναι μόνο ένας σπουδαίος μουσικός. Είναι δάσκαλος, φορέας ενός σπάνιου ανθρώπινου ήθους, πολύτιμος θεματοφύλακας της μουσικής μας παράδοσης, μα πάνω απ' όλα ένα παράδειγμα ζωής!...»

Χάρης Σαρρής

*Για τον Φραγκίσκο Τζιωτάκη μιλούν ο εθνομουσικολόγος Χάρης Σαρρής
και ο μουσικός Βασίλης Ι. Οικονόμου*

* Από τα κείμενα του εισαγωγικού εκθέματος του Μουσείου που είναι αφιερωμένο στα «πρόσωπα πίσω από τα μουσικά όργανα»

1. Οι φίλοι όταν σμίξουνε

2. Στου βοριά το μπαλκονάκι

3. Στον κόμπο τη ρίζα

4. Σπάστη τη ρόκα

5. Μέσα σε ωραία ρεματιά

6. Κάτω στα περιβόλια

7. Μπάλο θέλω να χορεύω

8. Στον Άγιο Κωνσταντίνο

9. Πάρε Μαριώ

10. Μπαίνω μες τ' αμπέλι

11. Τι τον ήθελες τον άντρα

12. Εγώ είμαι ενός ψαρά παιδί

13. Όρνιθα

14. Θερμώτικο μπασβάνικο

15. Ήρθεν ο Μάης

16. Μαστίχα

17. Συρτός Πολίτικος

18. Μπάλος

19. Βοθριάτικο

20. Καρσιλαμάς Κύθνου

21. Αλά πολίτα

22. Μπάλος τσαμπουνιστός

23. Καληνυχτιά

24. Μελιτζανιά

Παίζουν οι μουσικοί:

Σταμάτης Μαυράκης, βιολί - τραγούδι

Σταμάτης Γκρίελας, λαούτο - τραγούδι

Γιώργος Παπαϊωάννου, λαούτο

Γιάννης Σέρβος, τσαμπούνα

Σωτήρης Μαργώνης, βιολί

Μουσική Επιμέλεια: Σωτήρης Μαργώνης

Ο Φραγκίσκος Τζιωτάκης

Γεννήθηκε στην Κύθνο, το 1932. Μεγάλωσε μέσα στη μουσική παράδοση της οικογένειας και του νησιού του. Μαθήτευσε πλάι στον πατέρα του, τσαμπουνιέρη και βιολιστή επίσης. Το 1946, στην Αθήνα πια, εργάστηκε σε κεραμοποιείο και στη συνέχεια έμαθε την τέχνη του κουρέα, ανοίγοντας το δικό του κουρείο στο Αιγάλεω, όπου εργάστηκε επί 35 χρόνια. Τη δεκαετία του 1950 ανακαλύπτεται από τον Σίμωνα Καραά και τη Δόρα Στράτου. Υπήρξε μέλος της ομάδας μουσικών που, μαζί με τον μουσικολόγο Σπύρο Περιστέρη, εκπροσώπησαν την Ελλάδα στο Binghamton University, προσκεκλημένοι του ελληνοαμερικανού εθνομουσικολόγου Sam Chianis. Από τότε μέχρι σήμερα, συνεργάστηκε με σημαντικές μορφές της ελληνικής παραδοσιακής μουσικής, όπως η Δόμνα Σαμίου και ο Λάμπρος Λιάβας, συμμετέχοντας σε συναυλίες, ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές, δισκογραφικές εκδόσεις και παραστάσεις. Ο ρόλος του στις «Συναντήσεις Λαϊκών Πνευστών», που συνέβαλαν καθοριστικά στη μεταλαμπαδευση της παράδοσης της τσαμπούνας στη νεότερη γενιά μουσικών, είναι καθοριστικός.

*Πετρο-Λούκας Χαλκιάς, από το Δελβινάκι Ιωαννίνων της Ηπείρου. Ο μάγος του κλαρίνου. Ο θρύλος της παραδοσιακής ηπειρώτικης μουσικής. Ο άνθρωπος που ταξίδεψε τους συγκλονιστικούς ήχους της ιδιαίτερης πατρίδας του σε ολόκληρο τον κόσμο...**

25.09.2026

20:00

Για τον Πετρο-Λούκα Χαλκιά, τον «Πατριάρχη» του κλαρίνου

«Πετρο-Λούκας Χαλκιάς.

Ένας πολίτης του κόσμου, του δικού μας αλλά και τόσων άλλων.

Ένας μουσικός από αυτούς που συνηθίζεται να λέμε πως βγαίνουν κάθε εκατό χρόνια. Λέξεις βαρύγδουπες όπως «κορυφαίος», «μάστορας», «δεξιότηχνης» και «βιρτουόζος», δεν μπορούν να περιγράψουν αυτό που πραγματικά ήταν.

Γιατί δεν ήταν απλώς ένας εκπρόσωπος της ηπειρώτικης κουλτούρας, δεν ήταν απλώς μια ιδιοφυΐα του κλαρίνου, που απλώς γλεντούσε τους μερακλήδες και έκανε τους μουσικούς γύρω του να τον θαυμάζουν, να τον μιμούνται και ίσως και να τον ζηλεύουν... Ήταν ένας βαθιά συναισθηματικός άνθρωπος που κουβάλησε το τραύμα της γενιάς του και το μετουσίωσε σε παρηγοριά και τέχνη για όλους. Ένας μουσικός-ιερουργός που πρόσφερε την πληγή του απλόχερα, κρατώντας τη σχέση μεταξύ κοινού και μουσικού, ζωντανή.

Άφησε πίσω του αμέτρητες ηχογραφήσεις και ντοκουμέντα. Εκτός από την απaráμιλλη δεινότητά του ως ερμηνευτής, πήρε παλιές μελωδίες και σκοπούς και τους έδωσε καινούργια πνοή, πάντα με αισθητική και γούστο, ώστε δικαίως μπορούμε πλέον να αποκαλούμε αυτά τα τραγούδια «παραδοσιακά». Κράτησε δηλαδή αυτό το αόρατο νήμα που ενώνει το πριν με το μετά χωρίς δογματισμούς αλλά με αρχοντιά και γενναιοδωρία.

Μπορούσε να συνομιλήσει με οποιαδήποτε μουσική κουλτούρα μιας και ο ίδιος θεωρούσε τον εαυτό του πολίτη του κόσμου. Ήταν ένας ταξιδιώτης της ιστορίας. Ένας σύγχρονος Αίσωπος του κλαρίνου, ένας υπέροχος story-teller, που κατάφερε με την ανάσα και τις μουσικές ιστορίες του να συνδεθεί με γενιές και γενιές ανθρώπων, αφήνοντας πάντα στο τέλος ένα ερωτηματικό γύρω από τον μύθο του, όπως μόνο ένας πραγματικός καλλιτέχνης μπορεί. Γιατί ο Πετρο-Λούκας Χαλκιάς έκανε την υπέρβαση. Βγήκε από τα «κουτάκια» των ακαδημαϊκών αναλύσεων και έγινε σύμβολο μιας χαμένης λαϊκής μεγαλοπρέπειας».

Για τον Πετρο-Λούκα Χαλκιά μιλά ο Καθηγητής Μουσικολογίας Γιώργος Κοκκώνης

* Από τα κείμενα του εισαγωγικού εκθέματος του Μουσείου που είναι αφιερωμένο στα «πρόσωπα πίσω από τα μουσικά όργανα»

1. Σκάρος
2. Γενοβέφα
3. Οσμαντάκας
4. Ζαγορίσιος
5. Φράσια
6. Στρωτός
7. Μοιρολόι

Παίζουν οι μουσικοί:

Πέτρος Χαλκιάς, κλαρίνο

Νίκος Χαλκιάς, λαούτο

Λεωνίδας Πότσης, βιολί

Πέτρος Παπαγεωργίου, κρουστά

Γιάννης Πλαγιαννάκος, κοντραμπάσο

Κατερίνα Παπαμιχάλη, σαντούρι

Συμμετέχει τιμητικά ο ηθοποιός Τάσος Νούσιας

Επιμέλεια μουσικής - κειμένων: Θωμάς Κωνσταντίνου

Τεχνικός ήχου: Γιώργος Καρυώτης

Η εκδήλωση εντάσσεται στον εορτασμό για τις Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2026 με θέμα «Κληρονομιά σε κίνδυνο - αναβίωση, ανθεκτικότητα, αναστοχασμός»

Ο Πετρο-Λούκας Χαλκιάς

Γεννήθηκε στο Δελβινάκι Πωγωνίου, το 1934, σε συνθήκες και χρόνους δύσκολους αλλά σε ένα πλούσιο μουσικά μικρόκοσμο όπου η μουσική λειτουργούσε ακόμα ως βασικός κώδικας έκφρασης και επικοινωνίας της κοινότητας. Μεγάλωσε σε μια οικογένεια με βαθιές ρίζες στη μουσική παράδοση του τόπου του. Από την πλευρά του πατέρα του αποτελεί την 4η γενιά της μεγάλης μουσικής οικογένειας των Χαλκιάδων, ενώ από την πλευρά της μητέρας του συνδέεται με τη γενιά του Κίτσου Χαρισιάδη. Ο τελευταίος υπήρξε δάσκαλος του Φίλιππα Ρούντα, κοντά στον οποίο μαθήτευσε και ο ίδιος από την ηλικία των 9 χρονών. Η πορεία της ζωής του τον συνέδεσε και με την περίφημη μουσική οικογένεια των Μπατζαίων από τους οποίους καταγόταν η γυναίκα του.

Το 1950 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, όπου μαζί με τον αδερφό του Αχιλλέα στο βιολί, συμμετείχε σε γλέντια, ραδιοφωνικές εκπομπές και ηχογραφήσεις, προβάλλοντας την ηπειρώτικη παράδοση στο ευρύ κοινό. Έφυγε στην Αμερική, στις αρχές της δεκαετίας του 1960, όπου υπηρέτησε, διέδωσε, ανανέωσε τη μουσική παράδοση της Ηπείρου, κάνοντάς τη γνωστή, μεταξύ άλλων, σε σύγχρονους του μουσικούς που υπηρετούσαν πολύ διαφορετικά μουσικά είδη. Επέστρεψε στην Ελλάδα δυο δεκαετίες αργότερα, για να μας χαρίσει αξέχαστα γλέντια, πανηγύρια, συναυλίες και ηχογραφήσεις που κρατούν ζωντανή την τέχνη του, το μουσικό του ύφος και ήθος. Το κλαρίνο ήταν η ζωή του και ανέβηκε μαζί του πολύ ψηλά, κερδίζοντας επάξια με την τέχνη του και τον δωρικό του χαρακτήρα τον τίτλο του «Πατριάρχη» του οργάνου.

Ιδέα - Οργάνωση - Συντονισμός

Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων
«Φοίβος Ανωγειανάκης» – Κέντρο Εθνομουσικολογίας

Εκτέλεση Παραγωγής

artonica productions

Γραφιστική επιμέλεια

MULO creative lab

Είσοδος ελεύθερη

Απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο:

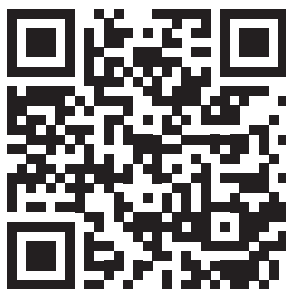
τηλ. επικ. 210 32 54 129 (Δευτέρα έως Παρασκευή 9:00 με 15:00)

ή στην πλατφόρμα more.com: αγορά voucher (ελεύθερης εισόδου)

Οι εκδηλώσεις υποστηρίζονται από το Bodossaki Lectures on Demand-BLOD, την ηλεκτρονική βιβλιοθήκη διαλέξεων (blod.gr) του Ιδρύματος Μποδοσάκη

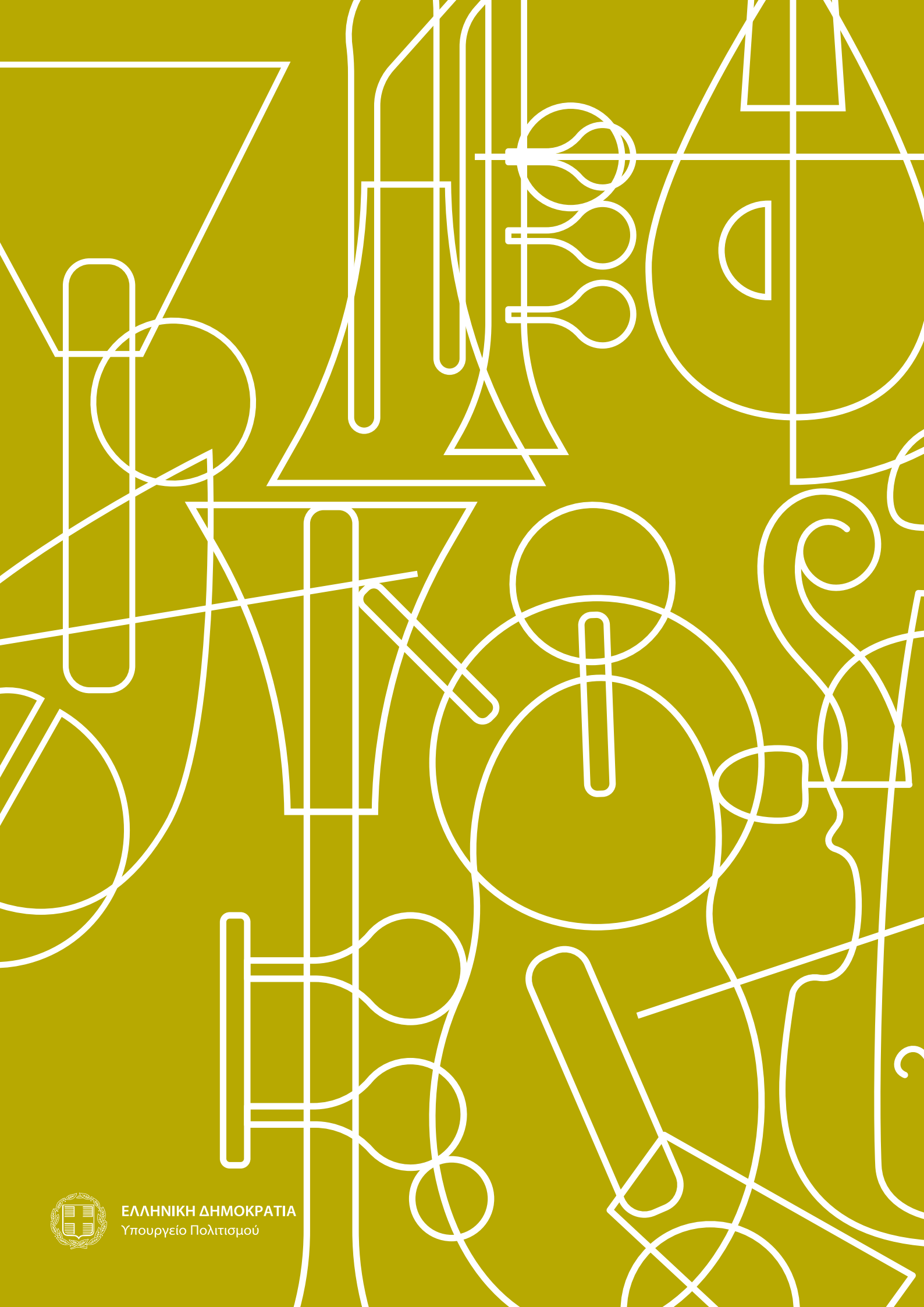
Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων «Φοίβος Ανωγειανάκης» - Κέντρο Εθνομουσικολογίας
Διογένους 1-3, 105 56 Αθήνα, melmofake@culture.gr

melmo.culture.gov.gr

www.facebook.com/melmo.culture.gov.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού